

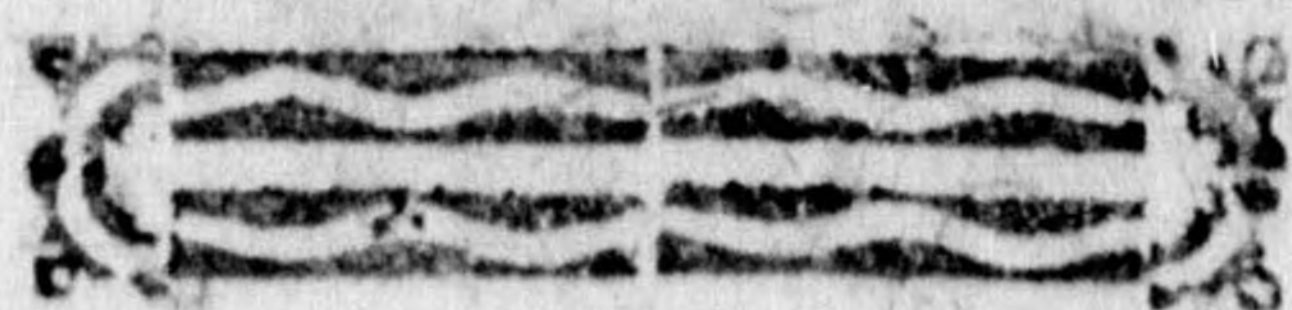

A' ROMAI CSASZARI ÉS APOLLONYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indult BÉTSBŐL Szombaton 22. Novemberben 1788.

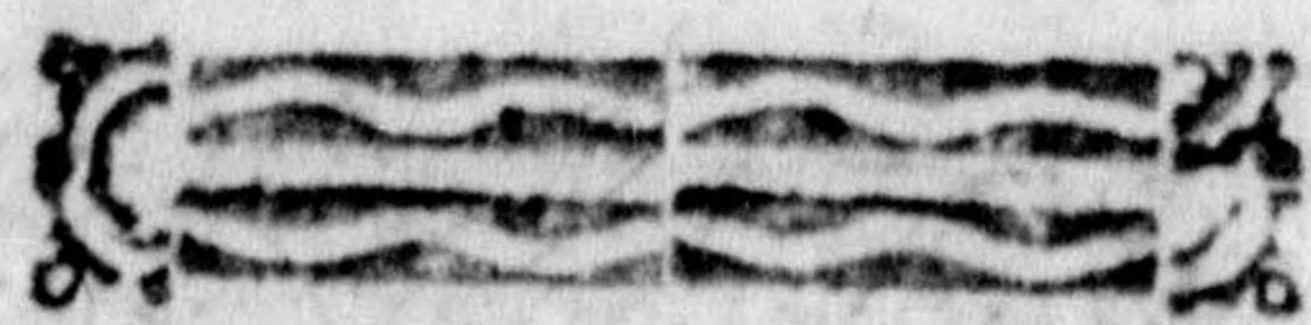
Hazánkbeli elegyes Tudósítások.

Nagy Károlyból iratik, hogy minekutánna a' Nagy-Váradi Oláh Püspök Darabont Ignácz Ur, ezen folyó esztendőben Augusznak 27-dikén a F. Helytartó Tanács előtt a' maga hivataljával járó bűzgő-kötelelségét hitével petsétlette volna meg, a' maga Papi-Kerületét fel-játni és meg-visgálni, leg-ottan meg-indulván, az Isteni és Fülebaráti Szeretetről, a' Királyhoz való hiveséges engedelmeleltség-ről és más erköltset jöbbittható dolgokról napjában sokszor kétszer-is maga személyyelen Prédikállott;

a' honnan a' Népnak szeretetét annyira meg-is nyerte, hogy már két Helységek, mellyek ennek-előtte nem az ő Püspöksége alatt valának, magokat *Popájokkal* edgyütt önként keze alá ajánlották. Mint Erdélyi *Vicarius Generális*, itt-is a' Gyülekezetek vizsgáláskor, a' szélbéli Oláh katonaságot a' Haza és az Ország' Fejedelméhez való hűségre hathatósan inti és öztönözi vala, valamint mostonában-is a' Nagy-Váradí beteg és sebben fekvő katonák' házáat minden-nap szorgalmatoson járja, azokat vizsgálja és vigasztalja. — Illyennek kék (szóll a' Tudósító) 's kellett volna más Oláh Püspököknek és Popáknak-is lenni, így a' Nemzet nem volna most a' Haza, egész Europa és a' Fejedelem előtt feketé szénnel fel-írva.

Azt irtuk vala, némely Tudósítások után, hogy még egynéhány Magyar Húszár Regementek fognának fel-állittatni, minthogy a' mindenkori és minden-napi szemmel-látott tapasztalás bizonyítja, hogy a' Török 's akár-mely háboruban-is ezek azok a' Vitéz *Prokátorok*, kik a' *Márs* Forumára jutott *Ferek* mellett leg-rövidebben és bõltsebben tudnak *allegálni*; de ezen Tudósításnak már most bövebben végire menvén, úgy találjuk, hogy tsak a' Regementeket szaporitják egy [egy Divisióval, mellyeknek szaporittásokra már Népet-is kezdettenek a' Magyar-gyalog-fergekből választani — hanem — egy bizonyos Német-orzági Hertzegegről hirtelik, hogy egy Magyar Húszár Regementnek maga költségén való fel-állitását ajánlotta volna ő Felségének; de fel-állitja-é, vagy nem? nem bizonyos; mert Zemlinben nagyon békelségről kezdettenek beszélni,

noha a' leg-nagyobb Tábori-szállás itt lészzen — és némellyek' itélete-szerint a' bör-bundás katonák-is itt fognak még a' télen valamit próbálni. — A' Béke-ség a' Hazafiaknak leg-drágább kintsek; de tsak várakozzunk még ezen kellemetes hangú hirnek kitrombitálásával egy keveset; mert megszünnen kezdődött ezen háborúnak indító oka, a' honnan megszünnen-is fog a' környül-állások-szerint végezödni. Londonból egy éjjel nappal sebessen jött Kurir érkezék-meg a' mi ott lévő Követünk Báró Revitzki Ur-tól a' napokban Bétsbe, melynek magával hozott Levelé annál többet jelent, mennél nagyobb sietséggel küldék ő Felsege után — rövid nap hallunk valamit; mert a' mint egy Varsói éppen tegnap előtt Bétsbe érkezett különönös Tudóstás erősíti, annyira ment Lengyel-országban a' dolog, hogy a' Királynak az útból esett Ország-gyűléséből el-kellették azért távozni, hogy az Orosz Udvar mellett fog vala, holott az egész Ország' Nagygyainak és Nemeseinek Pruszszia hever a' fejében — és ezen Levél-szerént, mennek a' Pruszszus katonák a' Lengyel-orzági szélekre; de ezeket ohajtással várják a' Lengyelek; mely ha így vagyon, még más mególdozhatatlan bogjai-is lésznek a' béke-ségnek, melyeket szükséges lészzen kardal el-vágni. — Minden F. Tsászári és Királyi fizetéssel élő Pólgári-társaságbéli Tisztviselőknék, Pensionistáknak, Professo-roknak s. t. elztendeji fizetésekből a' hadi-usora: u. m. 300 u. fortól fogva 600-ig 5-száztól; 1000-ig 7-száztól; ettől fogva 2000-ig 10; ettől 4000-ig 12; és a' nagyobb fizetésüektől 15 száztól, már 1-ső Novem-

bertől fogva el-kezdődött ; a' mint erről már tetünk vala jelentést.

Sirmiából azt írják : „ Valami a' mi fő Tábori szállásunkhoz tartozik , mind azt költöztetik Péterváradra , Ujj-Palánkára és Futakra. — A' Lovas Seregnek Vezére G. Kinszki Urnál lészzen a' Bánátban és Sirmiában lévő népnek Vezérsége. Innen 8 Német Batalionnak indulnak Budán keresztül Téli-szállásra — és Zemlinben a' fő hadi-szálláson 3-dikán ezen hónapnak következő rang' lépések tételének közönségessé :

F. M. L. *Barkó*, a' Lovas-seregnek fő Vezérévé tétellett. — A' *Durlach* Sergebéli Obester *Szenitz* a' a' Pétervárad-i Ispotályoknál lévő Generál *Schmidfeld* Ur mellé segittségül adatott — és Obester *Kálnoki* megyén innen Erdélybe a' Székelyekhez szolgálni. — *Ferdinánd* fő Hertzeg Magyar-gyalog-sergebéli Obester *Merfits* Ur, Generálmájori rangal nyugodalomba tétellett; és Obestflájdinánt *Otskai* Obesterré lett , és az alsóbb Tiszt mozdulások - is ezen Seregnél maradtak. — A' *Gréfen* Húszár Sergénéél Generálmájorrá lett *Ottó* Ur, helyében lett Obester *Bortet* Ur, G. *Festetits* Obestflájdinánt , *Skaritza* első Májor. — Obestflájdinánt B. *Barkó* az *Erdödi* Húszár Sergének Obestere lett: *Képiró* Ur pedig a' B. *Barkó* Sergéhez tétellett által Obesteknek.

A' *Tóth-ország*ból jött Levelek-szerint *Novinál* 2 Batalion, *Dubitzánál* pedig egy marad , és a' többi Népség innen-is Téli-szállásra takaradik ; noha itt az a' hire , hogy a' *Travniki* Balsa a' Diványtól olly feleletet vett légyen , hogy a' télen vagy

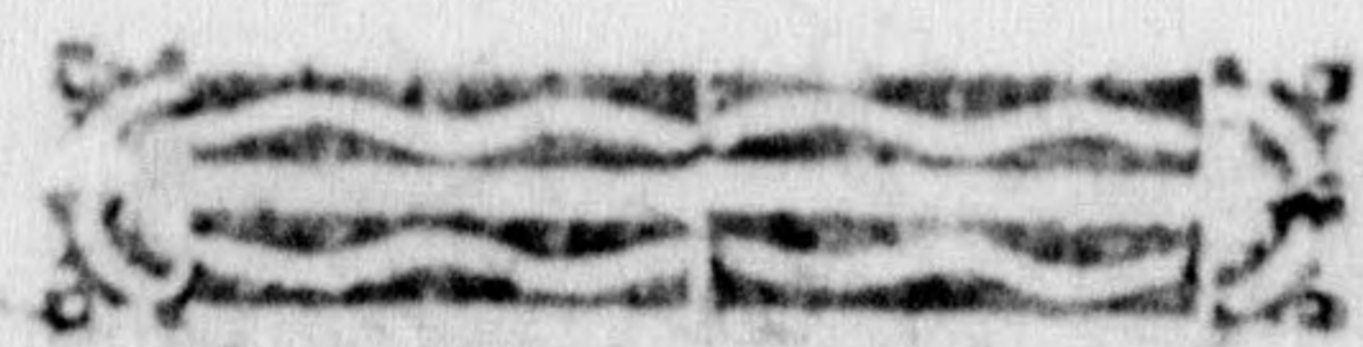
Novit és *Dubit*át vizsgálja-vége, vagy a' maga fejét Konstantinápolyba küldje; de ebből annál kevesebb fog lenni, mennél bizonyosabb az, hogy még eddig ezen Bassának csak 30-ezerből álló Serge vagyon — ha csak ezután nem gyülekeznek. — Azt az edgyet bizonyosnak írják a' Bánátból, hogy a' Törököknek el-menetelek után azoknak helyekre költözött Népünk, mind katonáink, mind lakósaink közzül igen sokon le-betegedtenek.

A' közelebb érkezett Konstantinápolyi hírek-szerint a' Divány kemény parantsolatot adott minden Európában lévő Tartományokban lévő Kormányzóinak, hogy mindennek, valaki csak fegyvert foghat, fegyvert adjanak, hogy nem csak a' Nagy Vezérnek el-tsepegett Táborát pótolhassák-ki, hanem még egy más Vezér alatt uj Tábort állithassanak, mellyel a' Német Császár ellen való hadat annál nagyobb erővel folytathassák. Az efféle parantsolatok tselekeszik azt, hogy a' *Roméliában* és *Macedoniában* találtató fegyvert fogható Nép kezd minden-felé menni, a' merre a' szemével lát, hogy ezen közönséges fegyver fogást el-kevelhesse. — Minden idegen Követek és Ministerek között leg-nagyobb be-tsületben tartatik most Konstantinápolyban a' *Svéd* Követ, ki ottan ottan nagy ajándékokot vészzen a' *Szultántól*; de meg-is érdemli; mert noha késén kezdett *Svéd-ország* a' maga *Orosz-országgal* való háborgásához; de még-is szemmel látható segítségére vala annak — mert ha e' nem történt volna, az *Orosz* hajós Sereg bizonyoson adó-fizetés alá vette volna az *Archipelágusban* lévő Szigetet, és a' fő

Városba 's a' Török Táborhoz való élés vitelt megakadályoztatván, a' *Portának* véghetetlen nagy gátot kötött volna. Hertzeg *Potemkin* és *Feldmarsall Románzov* hatalmasobbak lettenek volna — és a' *Porta* sokkal többet vesztett volna ebben az esztendőben, mint a' mint vesztett.

Pest: — „Még Okt. utólja-felé érkeztenek valameg ő Felségének ide 23 Paripái, és minden órán érkező-félben vagynak 230 Tábori lovai és Öszvérei, mellyek itt fognak telelni. Az ő Felsége számára-is mind Pesten, mind Budán kész a' szállás; de ma, vagy holnap Bétsbe fog bizonyoson megérkezni — és még azután tudjuk-meg hol fog ő Felsége telelni; mert sok helyt készitik a' szállást. — *Feldmarsal Láscinak* némely Tábori magával völt tselédjei vissza-jöttek Bétsbe, és azt hirlelik — igaz-é vagy nem? — nem tudjuk, hogy maga már Orosz-ország-felé útban volna. — Azt-is olvassuk némely Levelekből, hogy F. M. *Lásoi* nyilván jelentette volna, hogy a' tsalfa lárma miatt esett visszahúzódásokkor a' miéinknek, valami kárt a' Tisztek vallottanak, annak felét meg-fogná maga fordítani; feléről pedig fogna ő Felségével beszélni. — Itt Bétsben még most kezdették az ujjanon öntött 3 fontos gollyóbisokat halmokba rakni a' Vár Sántzában, az el-hordottaknak helyére, és ugyan itt a' Sántzban az ágyuk körül lévő munka szintén ugy foly, mint ennek-elötte. Egynéhány 1000 ujj ágyukat lehet itten szemlélni az el-hordottaknak helyén, és most-is minden-nap ujjobbakat ujjobbakat rakogatnak-ki; mivel a' *Vulkánus* tselédji éjjel nap-

pal dolgoznak. A' Rékluták szintén úgy hordotnak-
bé ide szüntelen, mint ennek-előtte — és azt-is ir-
ják 's beszélik minden-felé, hogy a' télen még 60-
ezer ujj katonáknak kelletik fegyverbe öltözni, hogy
a' jövő Tavaszszal annál jobb móddal hozzá kezd-
hessenek a' *szomorú-játékhoz*, melynek *Theátruma*
Belgrád körül fog-lenni — azonban, mi irjuk a' je-
len-való hireket, itélünk a' környül-állásokból — 's
hát ha majd tsak el-bámúlunk — mit végeztek egy
pertzentés alatt az Égben — noha az Europai kör-
nyül-állások egy meg-fejthetetlen (*Chaos*) zürzavar-
hoz hasonlók — melynek egyedül *Neptunus* a' Ten-
gerek' Istene az oka — mindenik Europai Fejede-
lem itt kívánna halászni,

Külső-orzági Tudósítások.

A' *Varsói* Tudósítás-szerint *Románzov* sebess út-
ban vagyon az úgy nevezett *Szadanaikói* folyó-viz
felé. — *Potemkin* még-is ostromolja *Otzakov* Várát,
mely mind pénzel, mind éléssel úgy meg-van rak-
va, az ujjabb *Levelek*-szerint, hogy elztendeig-is az
éhség fel-adásra nem kényszeritheti őket. Az Oro-
szok részéről pedig itten bajos az élés dolga. Kivált
a' lovaknak már nem igen lévén mit falatozni, a'
Lovas-Seregnek nagyobb részét innen el-küldötte
Potemkin más-felé, és magát *Otzakov* Vára előtt
földbe ásta a' gyalagokkal, hogy az idő mostoha-
ságát könnyebben álhassa — és még az Oroszok
itten el-nem foglalhatták azokat a' Vár körül ke-
relztül kóful áfott *Sántzokat*, mellyeket ama hires
Frantzia In'sinér là Fitte mesterségesen áfatott vala.

Ezen Sántzokba bé-zárta az *Otzakovi* Bafa az em-
 beri Nemzet mosdotlanabb részének szemét dombját,
 az az: mind azokat a' zenebonáskadó Pártütöket,
 Tólvajokat és más gonosz-tévöket, kiktől maga is
 szüntelen félelemben vala, azért; hogy a' tormából
 mézet fajtólhassan. Ezen gonosztévök vad Sergét
 igen mesterségesen tsalta vala-bé a' Bafa a' Sántzokba;
 de már most, minekutánna benn vagynak, kéntele-
 nittetnek szükségből *virtust* tselekedni; mert látják,
 hogy szemben az ellenség, kikkel viaskodhatnak,
 hátúlról pedig az *Otzakov* Vára fokára ki-szegzett
 ágyuk vagynak; mellyek által, ha pártot ütnének,
 el-kellenék veszniek. Azt írják, hogy ezen hadi-
 mestersége a' Basának olly Vitéz katonákká tette
 ezen gyülevész vad Népet, hogy a' Várnak általi
 mazásában igen nagy segittséggel vagynak.

A' Konstantzinápolyban lévő Anglus Követ nem
 régiben jelentette a' maga Udvarának, hogy Ő, a'
 Frantzia Követtel edgyütt, más (*Projectum*) jóvas-
 ló módot-is terjesztett a' Divány' elejibe, mely-sze-
 rint a' Porta és a' 2 Tsászári Udvarok között a' bé-
 keiséget helyre állithassa, de a' Diványtól ezt a'
 feleletet vette, hogy ő meg-változhatatlanúl meg-
 marad a' maga előbbeni fel-tételeinél, és más mó-
 don még-tsak meg-sem halgatja a' javallást, hogy
 t. i. *Krim* Orosz-országának adassék által, és hogy
 a' N. Tsászárnak tsak leg-kifsebb Tartományai
 közzül-is valamit által engedjen, a' honnan — Ezen
 két Követeknek tsak a' közönséges tsatáknak el-vé-
 gezések után leszen hát e'-szerint módjok abban,
 hogy a' Portát békeiségre ösztönözhesék. — Az-is

mondatik, hogy *Párisban* egy *Követek'* gyűlése tartatnék, az az: Azoknak az *Udvaroknak* *Követjei*, kik a' békeesség' munkájában közben-járók, öszvegyülnének, és abban fognának munkálódni, hogy a' Békeességet egész Európában helyre állítsák. A' mondatik, hogy ezt leg-előbb-is a' *Frantzia* *Udvar* javasolta, és az *Anglus* *Udvar* leg-ottan jóvá-hagyta volna. — Minekutánna az *Anglus* *Udvar* a' *Dánus* és *Svéd* *Udvarok* közt való villongást megtudta, leg-ottan egy maga szándékát ki-nyilatkoztató *Levelet* küldött *Koppenhágába* és *Svéd-országba* a' maga *Követjéhez* *Elliothoz*, mellyben jelentette, hogy ő ezen háborus környül-állásokban meg-edgyezőleg fogna munkálódni a' *Pruszszus* *Udvarral* — és ennek már tudtokra adott szándékában meg-edgyezett volna. Mi lesz belőle? — midőn a' *Pruszszus* szándékát jelentő *Levelet* *Oktob. 22-dikén* a' *Dánus* *Király'* kezébe adák, (az eredeti *Levélben* hofszabban; de itt egy rövid *Summában*) tsak azt felelé:

„ A' *F. Dániai* *Király*, kinek a' *Londoni* és
„ *Berlini* *Udvarokkal* való barátságá és békeessége
„ szintén olly kedves, mint az ő régi és esmeretes
„ szövetségé és frigye *Orosz-országgal*; igen örömeft
„ engedelmeskedik ezen két egy értelmű lévő *Ud-*
„ *varnak*, és a' *Svéd* földére bé-lépett, *Oroszokat*
„ segítő, *Sergét* leg-ottan visszavonnyá. „ Nem-tsak
„ a' *Nov. 13-dikáig* nyújtott *fegyver-nyugvásnak*,
„ hanem a' *Naszszautól* ki-tsinált módnak-is enge-
„ delmesek lesznek, és a' magok ott lévő *Sergeik-*
„ nek *Téli-szállást* *Norvégiában* vésznek, és az egész
„ *Svéd* *natárból* ki-költöznek. „

Dániai

Dániai Király, hogy ezen két Udvar legyen neki óltalmazó segittségül, ha valamely terhes környül-állások közé szorúlna s. t. Ezen Levélből világosan ki-tettzik, hogy már *Dánia* nints a' *Svéd* ellen, és itt-is ha a' had még továbbra-is terjedne, az *Oroszok* egy nagy segittségtől fosztottak-meg; a' midön a' *Svéd* az *Oroszok* ügyét nagyon terhesitheti. — Elk-mentenek hát a' *Dánusok* *Svéd-ország*ból, még pedig az egész dolog következendő Punktumak alatt esett-meg: 1) Fegyver nyúgvás lészén Oktob. 15-dikétől fogva 15-dik Májusig 1789. 2) A' *Svédek* egy nappal előre meg-szálják azon helyeket, mellyeket a' *Dánusok* meg-szállottanak vala, hogy már ott lehessenek akkor, midön amazok onnan el-költöznek. 3) Nov. 13-dikán már egy *Dánus* katona se találtassék *Svéd-ország*ban. 4) A' *Betegek* szabadon és tellyes nyugodalommal költöztettefsenek ki. 5) Minden faluk és helységek az előbbeni állapotjokba állittassanak. s. t. — Itt már a' békelesség látható képpen a' lábán-áll; mert már a' *Koppenhágai* ugy nevezett katonaság tér-vizsza hazájába, és a' hadi 'Söld 1 ső Novemberben meg-szünt. — Egy *Hefnigöri* Tudósítás-szerint a' *Svéd* hadakazó-hajós-sereg, minden hadi és eleségbéli dolgokkal hatalmason felkészülve, már Okt. 20-dikán szélnek eresztette vala repülő vitorláit a' Tengeren; de minthogy a' tél a' nyakakon, már tavaszig nem sokat fognak halászni. — Ama Vitéz Tengeri *Orosz* Vezér *Grájk* halálos nyavallyában fekszik vala — 's az ujjabb Tudósítások azt jelentik, hogy a' más-világra hajókázott vólna; de még a' *Pétersburgi* Levelekből nem

olvashatjuk, noha ezeknek hihetünk többet ezen dologban.

Elegyes Apróságok.

Hogy Hertzeg *Mavrojéni* (azon hét élű gonosz lelkeséggel bíró Oláh-orzági vad-alma Kormányazó) a' maga pénzét és felkelhető vagyonkát takarítja ki Oláh-orzágból — azt minden Tudósítások bizonyítják — de már látsunk rólla egy szóról szóra ide iktatott bizonytalanságot-is:

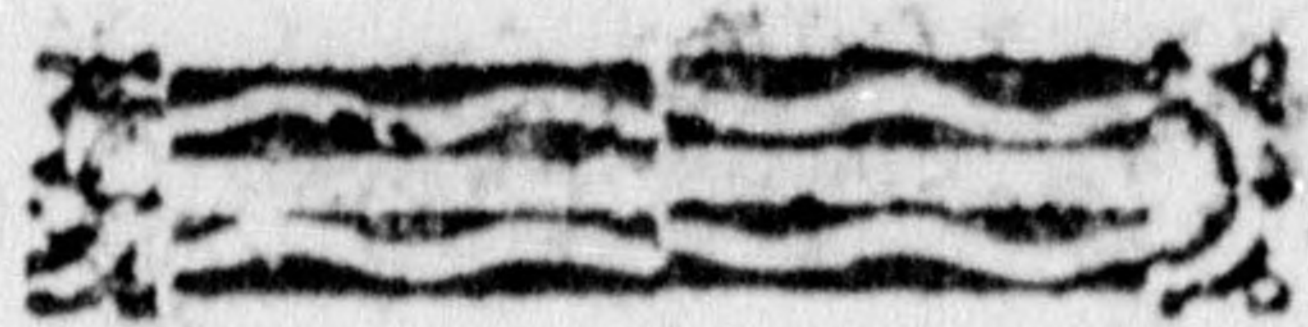
„A' mostani háborúnak elején fokot emlegették a' hirlelő Levelek *Mavrojénit*, Oláh-orzágnak Hertzegét, és fokot irtanak az ő vadságáról és kegyetlen indulattyáról, mellyel viseltetik vala mind azokhoz, a' kik a' Török névnek ellenségi. — Jó ideig azután semmi hire nem vólt; most ujjonnan megjelenik, és pedig a' tsata-piatzon; de alig ha többé világosságra fog jöni. Mert egy Erdély-orzági Tudósítás-szerint ezen folyó hónapnak elején G. F. M. L. Gróf *Splényi* az ő Vitéz és győzedelmes Magyar Seregével, és *Románzov* az Orosz hadi-néppel, elébb léptetett egész Bukurestíig az Oláh Hertzegnek lakó helyéig, a' hol-is *Mavrojénit* és a' *Tatár-Khánt* minden Népével edgyütt a' mi edgyesült Sergeink megtámodták és szerentsésen meg-is verték. Maga *Mavrojéni* Hertzeg Bukuresti Palotájának hátot fordított, mellyet-is a' győzők azonnal meg-szállottanak. *Hová ment légyen Mavrojéni?* azt valósággal nem tudjuk, valamint-hogy a' többi környül-állásoknak és apróbb történeteknek-is bővebb le-írását nem vettük. — Egy *Zemlin* tájékaról érkezett hir azt emliti, hogy

ezen folyó hónapnak 8-dikán Belgrádból nagy számú Törökség által jövéen, a' mi Sergünkre ütött, és nem húzta magát visszsa elébb, mig a' Lovasság nagy erővel közibe nem vágott volna. A' mi el-esetteinknek számát a' hir az hiszemen fellyül teszi.

Egy bizonyos Levélből olvassuk; hogy Bétsben a' Papi-rendnek külső maga-vifelése eránt olly parantsolat adatott volna, melynek ereje-szerint nem léfzen ennek-utánna szabad ezeknek Kerek-kalapot, fejer-salavárit 's más olly öltezetet viselni, mely a' külső Polgári öltözettel meg-edgyezvén, öket-is azokkal meg-edgyeztetni láttatik; hanem Sz. hivataljokhoz illő köntösben kényszerittetnek mindenütt és mindenkor jární. — Eddig nem-is mindenkor esmertük mindenik a' Bétsi Papot a' Kelnertől — ha meg-kell vallanunk.

Páris. A' Pruiszus Királynak Testvére Hertz. *Heinrich* egy *Oels* nevű Grófnak álortzája alatt Párisba meg-érkezett; és ezen hónapnak második napján a' Királyi Udvarban meg-jelenék. — (*talám ő Hertzegse-is edgyütt akar a' békefséget munkálódni kívánó Követekkel foglalatoskodni*) — Pétersburgban Oktob. 18-dikán már olly nagy hó vólt, hogy alig járhatnak vala miatta. — Orosz Grál *Szóltikov*, egy Húszár Regementet állitt-fel. — Az Oroszok 15-ezer Tábóri-szekereket kérnek vala a' Lengyelektől, és azt; hogy az Orosz Seregnek edgyik része a' télen benntelehessen Lengyel-országban. Ezen kérését az Orosz Udvarnak fel-olvasák 24-dik Okt. az Országgyűlésében, mely, azon-kivül, hogy nagy lármát okozott légyen, leg-ottan tudtára adák az Orosz Kö-

vetnek, hogy nekik a' veszedelmes volna, hogy az Orosz Sergek az ő határjaikban benn - teleljenek, a' Törökökre nézve, kik ezekre bé-üthetnének és az ő földjeken pusztittanának; azért módot találjon benne, hogy a' kik már ott benn vagynak-is minél hamarább ki - takaradjanak onnan, és e' tellyességgel meg-nem engedtetik: szekeret pedig nem adnak; mert nekik-is kell. A' Lengyeleknek ottan ottan bajoskodások vagyon a' benn és a' határ-széleken fekvő Orosz Sergekkel — azonban az egész Nap-keleti háború Téli-szállásba száll — 's a' békeiségről való alkúdozások — a' Pólgári-társaságbéli ügyes bajos dolgok útoznak a' hóban — Posta lovakon — megválik mit szül a' jövő esztendő!

Bétsben ugy meg-szaparodott a' Kóldús, hogy alig megyen egy betsületes köntösben öltözött ember 3 — 4 lépést — már kettő-is követi — 's el-nem marad addig, mig *Isten'* nevében vagy nem ad neki az ember, vagy öszve nem szidja. A' mi szegény Parasztunk — ha utolsó szükségre jut, tsak a' minden-napi ételéért-is kész egész nap dolgozni, — itt fel-porozott parokával — és Sejem paláttal kéri inkább az alamisnát, mint-sem szokások ellen dologra vetemedjenek; noha a' nyilván való kódulás meg-vagyon tiltva. — Egy Ujságot el-halgataknak — nem olyan, hogy kedveskedhessenek vele Hazámnak — nem-is egészízen Ujság; mert mikor egyszer befellegzik — első annak a' vége.

Itten következik a' Pruszszus Király Magyarországnak bé-féjezése a' Lengyelek és Oroszok között projektált szövetség iránt. — „Ha málszor ezen szöv.

vetkezés a' közönséges ellenség ellen vagyon indítva, és ezen név alatt a' Török *Porta* értendő, a' Király a' Lengyelekhez való barátságából ezt adja eleikbe: hogy, mivel a' fényes *Porta* a' *Kárlovitz* Békességet mindég szentül megtartotta, 's egyszersmind, a' mostani háborúnak alkalmatosságával, a' Lengyel Közönségnek tartományait mindenképpen kimillette, szükséges-képpen leg-veszedelmesebb következtések eredhetnek abból mind a' Lengyel Közönségnek tartományaira, mind pedig a' véle határos ő Felsége tartományaira, ha a' Lengyel Nép olyan szövetségre áll, mely a' Portának okot adna arra, hogy Lengyel-országban ellenségét lelje, és az ő hadi Seregével, mely minden hadi régulához szokatlan, az Országot beborítsa. Lengyel-országnak minden jó és megvilágosodott Polgára könnyen felérheti eszével, melly nehéz vagy inkább lehetetlen legyen a' Hazát olly közel-való, olly rettentő és szerentsés ellenség ellen óltalmazni. 'S egyszersmind által-látni fogja, hogy a' *Porta* ellen indított *Alidantz Projektumnak* mesteri, a' Királyt ugyan az-által, a' Pruszizusok és Lengyelek közt 1773. végeztetett Traktátumok 6-dik Artikulusának értelme-szerént, Lengyel-ország minden Tartományai eránt lett kezelségétől fel-szabadítanak, holott az említett Traktátumokban a' Lengyelek és az *Ottomániai Porta* közt támadható háborúk nyilván ki-vétettek. Az Oroszok és Lengyelek közt projektált szövetség az Országot kétség-kivül minden tétel és szükség nélkül az ő jobb szomszédinak edgyikével, de egyszersmind leg-veszedelmesebb ellenséggel nyíl.

nyilvánosságos háboruba elegyitheti. Ezen szövetség-
és az Országot a' segittségtől és a' Király kezes-
ségétől (*Garantie*) meg-fosztaná, a' helyett, hogy
jobbát és hasznosabbat adna. A' Király az illy
rendkívül való szövetségnek projektumát nem egy
könnyen nézheti, mivel nem tsak Lengyel országot,
hanem még az ő maga Lengyel-orzággal határos
Tartományait nagy veszedelemmel fenyegeti: a' ha-
di-gyűladást szükséges-képpen tovább el-terjesztené
és egy közönséges háborut okozna. A' Király ugyan
nem ellenzi, hogy az Ország-hadi-népét szaporittya,
és Hadi-erejét tekintetre méltó lábra állittattya: de
a' jó Lengyel Hazafiaknak meg-fontólniok adja, ha
vallyon a' mostani környül-állásokban a' Lengyel
fegyveres Népe szaporításával nem élhetnének-é, oly
módon vizsgálja, hogy az Országot akarattyak ellen-is
háboruba elegyittsék, a' melly őket semmi-képpen
nem illeti, és így ártalmas következéseket hozhat-
na magával. A' Király magának azzal a' remény-
séggel kedvez, hogy ő Felsége a' Lengyelek Királ-
lya, és a' mostani Ország-gyűlésén öszve-gyülekezett
Rendjei az Orzágnak jól meg-fogják gondolni azt,
a' mit ő Felsége igaz barátságból, javára és kö-
zönséges hasznára a' kettős, egy tartós és az örökké
való szövetségnek meg-bonthatatlan kötése egymás-
fal öszve-szerkézttett Országoknak, itten eleikbe ter-
jesztett vala. Reményli egyszersmind, hogy ő Fel-
sége az Orosz Tsászárné ezen illendő és a' Lengyel
Népnek igaz javára alkalmaztatott indító okokat
helyben fogja hagyni, és ezen okból bizodalommal
el-várja, hogy mind a' két rész illy szükségtelen,

de Lengyel-országának mindenkor veszedelmes szövetség-től el-fog állni. Ha mindazáltal, minden várakozás ellen, ezen szövetség kötésével még-is elébbre lépnének, a' Király hasonlóképpen ajánlja az Országának szövetségét és azon Traktátumok meg-újítását, mellyek Pruszszia és Lengyel-ország közt fennállanak. Hiszem ő Felsége szintén olly jól mint más Hatalom az ő minden ügyekben kezes lehet, és a' mi tsak ki-telhetik tőlle azon leszfz, hogy a' Nemes Lengyel-nép minden idegen szorongatástól őrizettség, és fő-képpen a' fényes Portának ellenséges meg-támadása ellen, ha tsak az ő Tanátsát követni akarja. Ha mindazáltal minden reménység ellen, mind ezekre a' gondolkozásokra és barátságos ajánlásokra nem figyelmeznének, a' Király az említett szövetség-kötésnek projektumát annyiba tartaná, mintegy ő Felsége ellen intézett mesterkedést, mely által az Országot a' Törökkel nyilvános háborúban elegyittenék, és ennek el-kerülhetetlen következése miatt nem tsak a' Lengyel, hanem a' Pruszsziai Tartományokat-is az ő bé-tapásainak és ellenségeskedéseinek prédául adnák. Ő Felsége ez-által kényszerítettnek olly rendelkezéseket tenni, a' millyeneket az okosság és tulajdon maga meg-tartása tanátslana, hogy elejét vegye azon végeknek, a' mellyek mind a' két részbeli Tartományoknak veszedelmek. Ezen nem reménylhető esetben ő Felsége az igaz Lengyel-hazafiakat hívja, hogy véle edgyesüljenek és bölts közönséges rendelkezések által a' nagy nyomorúságokat el-hárítsák, a' mellyek Hazájokat fenyegetik. Így bizodalommal várhatják, hogy ő Felsége a' szükséges segítséget meg-adja, hogy Lengyel-országának az ő függetlenségét, szabadságát és bátor-ságát fenn-tarthassák. *Varsóban, 12 dik Oktob. 1788. L. Buchholtz. A' Pruszszia Király' ő Felsége rend-kivül való Követje.*